

## รายงานการศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน

เรื่อง การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองไม้แดง ตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว  
อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

The resources survey and assessment in Ban Nong Mai Daeng community forest  
at Tombon Nikhom Khao Bo Kaeo, Amphoe Phayuha-Khiri, Nakhonsawan Provine.

โดย

นายภัทรวุฒิ บุญประกอบ  
ศูนย์ศึกษาและพัฒนาวนศาสตร์ชุมชนที่ 5 (นครสวรรค์)  
สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้

พ.ศ. 2548

## รายงานการศึกษาด้านวนศาสตร์ชุมชน

เรื่อง การสำรวจและประเมินทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองไม้แดง ตำบลนิคมเขาบ่อแก้ว  
อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

The resources survey and assessment in Ban Nong Mai Dang community forest  
at Tombon Nikhom Khao Bo Kaeo , Amphoe Phayuha-kiri , Nakhonsawan Provine.

### บทคัดย่อ

การสำรวจและประเมินทรัพยากร ในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านหนองไม้แดง ตำบลนิคม  
เขาบ่อแก้ว อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ ดำเนินการโดยการวางแผนตัวอย่างชั่วคราวแบบสุ่ม  
ขนาด 5 x 20 เมตร จำนวน 5 แปลง เพื่อศึกษาลักษณะโครงสร้างและองค์ประกอบของสังคมพืช และ  
ใช้แบบสอบถาม จำนวน 195 ชุด ในการศึกษาลักษณะการใช้ประโยชน์ป่าชุมชนและหามูลค่ากำลังผลิต  
ของป่าชุมชน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS หาค่าร้อยละ และไคสแควร์

จากการศึกษาพบว่า สังคมพืชป่าชุมชนบ้านหนองไม้แดง เป็นป่าเบญจพรรณขึ้นอยู่  
บนภูเขาหินปูน พบไม้ใหญ่ 14 ชนิด ไม้ที่มีค่าดัชนีความสำคัญมากที่สุด คือ มะกัก รองลงมาคือ  
จ๊ว มะกอก ไกร และพรรณไม้สมุนไพร ได้แก่ กวาวเครือ กระเจียน พญาสาสมลีบ พรรณไม้ที่เป็นอาหาร  
ได้แก่ ไข่รวก และผักหวาน

ราษฎรที่อยู่รอบๆ ป่าชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร มีการศึกษาระดับปานกลาง  
รายได้เฉลี่ยต่อปี ครอบครัวละ 94,000 บาท ประเภทการใช้ประโยชน์ป่าชุมชนพบมากเป็นการเข้าเก็บหา  
หน่อไม้มากที่สุด รองลงมาใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ และเก็บหาผักหวาน มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจ  
และสังคมคือ การตั้งถิ่นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน อายุ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพของผู้นำครอบครัว  
การประเมินมูลค่าตอบแทนผลผลิตจากป่าชุมชน ต่อปี ในด้านของผลผลิตที่เป็นของป่า และมูลค่า  
การใช้ที่ดินเลี้ยงสัตว์ไม่ต่ำกว่า 692,200 บาทต่อปี ซึ่งหากมีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ป่าชุมชน  
อย่างถูกต้อง ก็จะทำให้ชุมชนเห็นถึงความสำคัญของป่าชุมชนยิ่งขึ้น

คำหลัก การสำรวจทรัพยากร การประเมินทรัพยากร ป่าชุมชนบ้านหนองไม้แดง